

Az iskola védőnők szerepe a prevencióban

Kotroczone Antal Teréz
megyei vezető védőnő

Iskola-egészségügyi ellátás

- 26/1997.(IX.3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
 - 1§.(2) Az iskola-egészségügyi ellátás iskolaorvos és védőnő együttes szolgáltatásából áll, amelyet fogorvos és fogászati asszisztens közreműködésével látnak el.

Iskola-egészségügyi tevékenység keretében a védőnő által önállóan ellátandó feladatok

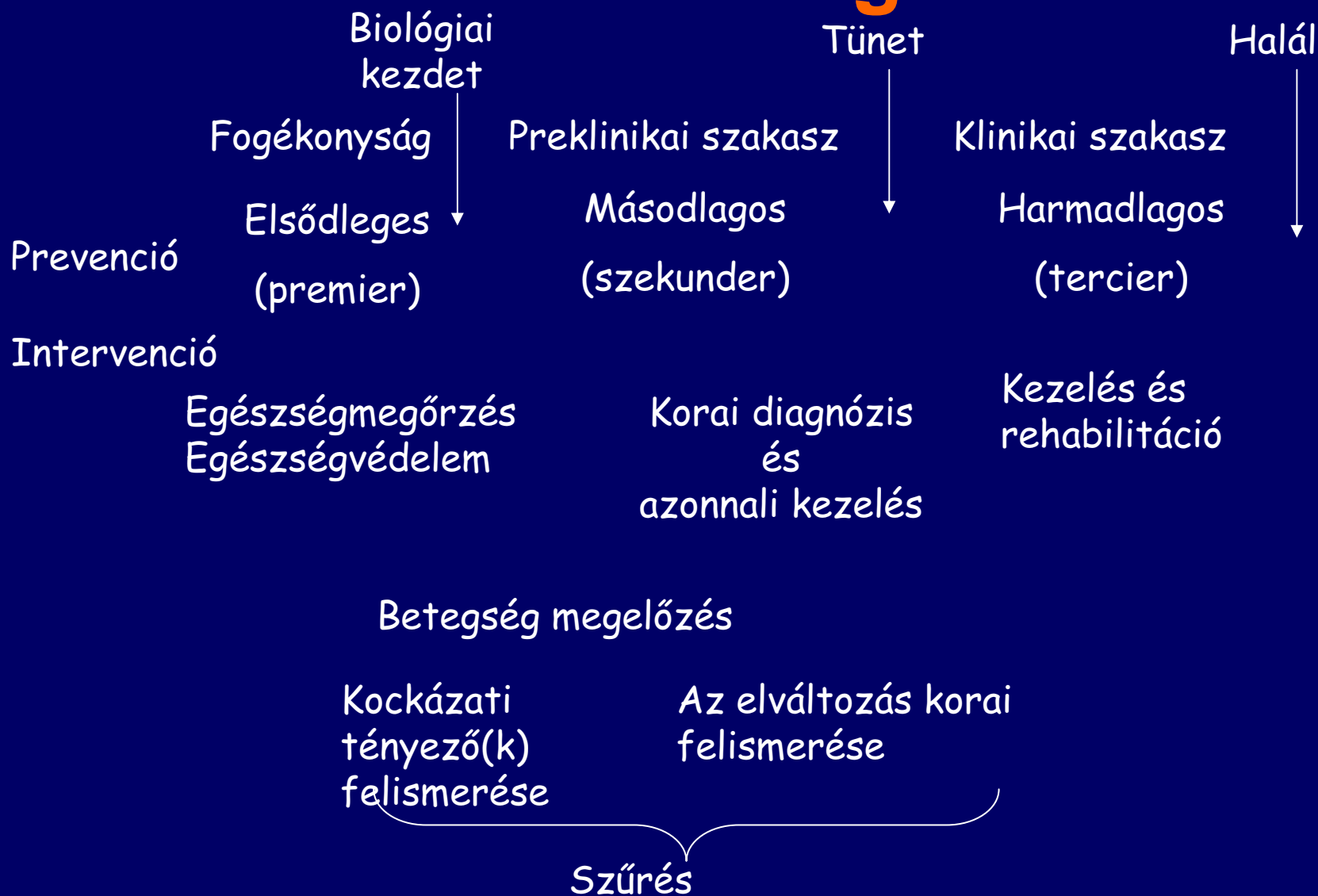
3. számú melléklet

1. **Alapszűrések végzése a vonatkozó módszertani irányelvek szerint;**
2. A gyermekek, tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése;
3. Elsősegélynyújtás;
4. Az orvosi vizsgálatok előkészítése;
5. Védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok elvégzése;
6. A krónikus betegek, magatartási zavarokkal küzdők életvitelének segítése;
7. **Részvétel az egészségtan oktatásban**
8. Testnevelés, gyógytestnevelés, technikai órák, iskolai helyiségek és környezet, az étkeztetés higiéniás ellenőrzésében való részvétel;
9. Kapcsolattartás a szülőkkel (szülői értekezlet, családlátogatás);
10. Pályaválasztás segítése;
11. Az elvégzett feladatok dokumentációjának vezetése.

Alapszűrések végzése a vonatkozó módszertani irányelvek szerint;

- a). Testi fejlődés (súly, hossz, mellkőrfogat),
- b). Pszichomotoros, mentális, szociális fejlődés,
- c). Érzékszervek működése (látásélesség, színlátás, hallás),
- d). Mozgásszervek szűrése (lúdtalp, gerincelváltozások),
- e). Golyvaszűrés,
- f). Vérnyomásmérés.

Szűrővizsgálatok

Részvétel az egészségtan oktatásban

- a). Egészséggel kapcsolatos alapismeretek (személyi higiéné, egészséges életmód, betegápolás, elsősegélynyújtás);
- b). Családtervezés, fogamzásgátlás;
- c). Szülői szerep, csecsemőgondozás;
- d). Szenvedélybetegségek megelőzése.

Iskola-egészségügyi ellátás

- 26/1997.(IX.3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
 - 5.§(2) A gyermekek, tanulók egészségügyi ellátását az orvos és a védőnő a nevelési, oktatási intézmény vezetőjével egyeztetett rend szerint végzi.

DOHÁNYZÁS – MEGELŐZÉS

ÁLTALÁNOS ISKOLA

6. OSZTÁLY

MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ VÉDŐNŐK EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉGÉHEZ
2004.

Dohányzás megelőzés Óravázlat 1 órára

Dohány-teszt (pedagógus bevonásával)
Drogokról általában (illegális-legális) (2 perc)
Dohányzás története (2 perc)

Miért dohányoznak az emberek és miért nem? (5 perc)

Dohány hatóanyagai (10 perc)
Nikotin
Szénmonoxid
Kátrány
Dohányzás élettani hatása az emberi szervezetre (10 perc)
Rövid távú hatások
Hosszú távú hatások, következmények
Dohányzás, fogamzás és várandósság (2perc)
Passzív dohányzás (2 perc)
Statisztika (2 perc)

Dohányzógépek bemutatása (5 perc) (17. sz. melléklet)

Dohány-teszt (pedagógus bevonásával)

Óravázlat 2 órára

1.óra

Kérdőív (5perc)

Drogokról általában (illegális-legális) (5 perc)

Dohányzás története (5 perc)

Miért dohányoznak az emberek és miért nem? (5 perc)

Dohány hatóanyagai (20 perc)

Nikotin

Szénmonoxid

Kátrány

Dohányzógép bemutatása (5 perc)

2. óra

Dohányzás élettani hatása az emberi szervezetre (20 perc)

Rövid távú hatások

Hosszú távú hatások, következmények

Csoportmunka

Dohányzás, fogamzás és várandósság (5 perc)

Passzív dohányzás (5 perc)

Statisztika (5 perc)

Dohányzásról való leszokás (5 perc)

Utó- teszt (5 perc)

Óravázlat 3 órára

1. óra

Kérdőív (5perc)

Soroljátok fel, milyen drogokat ismertek! (5 perc)

Drogokról általában (illegális-legális) (5 perc)

Dohányzás története (5 perc)

Dohány hatóanyagai (20 per

Nikotin

Szénmonoxid

Kátrány

Dohányzógép bemutatása (5 perc)

2. Óra

Dohányfüst útja a szervezetben (5perc) RAJZ

Dohányzás élettani hatása az emberi szervezetre (25 perc)

Rövid távú hatások

Hosszú távú hatások, következmények

(újságcikk feldolgozása „Hogyan lettem a cigaretta rabja?”

Miért dohányoznak az emberek és miért nem? (15 perc)

(ötletbörze, kiscsoportos feldolgozás)

3. Óra

Dohányzás, fogamzás és várandósság (5 perc)

Passzív dohányzás (5 perc)

Statisztika (5 perc)

Szituációs gyakorlat „Megkínáltak, mit tegyek?” (20 perc)

Dohányzásról való leszokás (5 perc)

Utó-teszt (5 perc)

Egyeztetett munkaterv

- 5. osztály – Egészséges táplálkozás,
- 6. osztály – Dohányzás megelőzés,
- 7. osztály – Családi életre nevelés (párválasztás, nemi szerepek),
- 8. osztály – Családi életre nevelés (szexuális úton terjedő betegségek),
- 9. osztály – Családi életre nevelés (daganatos betegségek megelőzése),
- 10. osztály – Családi életre nevelés (fogamzásgátlás, biztonságos párkapcsolat),

Világnapok

- Rákellenes világnap – február 4.
- A boldogság világnapja – március 20.
- Az egészség világnapja – április 7.
- Kábítószer-ellenes világnap – június 26.
- Az erőszakmentesség világnapja – október 2.
- „Ne gyújts rá” – november 17.
- ADIS ellenes világnap – december 1.

Gyermekek egészségének feltételei (WHO 1998.)

- Tiszta ivóvíz,
- Megfelelő higiénia,
- Szükséges oltások,
- Jó minőségű táplálék,
- Orvosi ellátás – szűrések,
- Stressz mentes környezet.

Mit jelent az egészség?

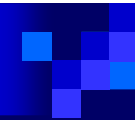
Kalendárium – 1864.

- itálnak vizet,
- tiszta friss levegőt,
- ételnek nyersét,
- a testnek munkát,
- a léleknek nyugalmat

A megelőzés – WHO 1984.

Az egészséges embernek legalább annyi törődésre van szüksége, hogy egészséges maradjon, mint a betegnek, hogy meggyógyuljon.

Preventív ellátás axiómája:
közepes, vagy kis kockázatnak kitett
nagy számú ember körében több
megbetegedés fordul elő, mint kisszámú
magas kockázatnak kitett körében.

Prevenáció paradoxonja:
a tömeges prevencióban résztvevő egyének
számára ritkán értelmezhető közvetlen,
személyes előny.

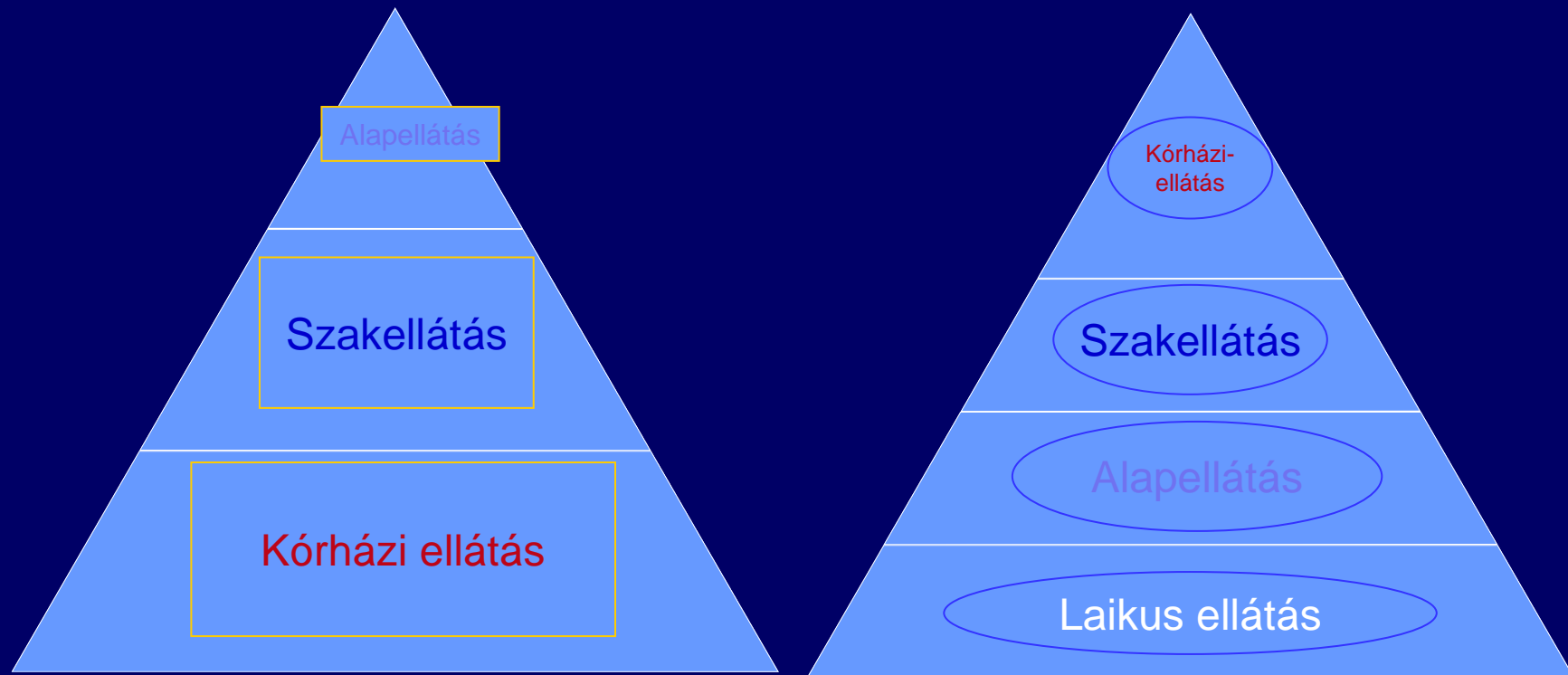
Ellátási folyamat

A védőnő feladata:

- **folyamatos megfigyelésen** alapuló
- **tanácsadással és egészségneveléssel**
- segítséget nyújtson a gondozottnak és családjának az **egészségkárosodások elkerülése** érdekében, támogassa és menedzselje a gondozási időszak zavartalan, harmonikus folyamatát,
- felfigyeljen a **család életében bekövetkező kedvező vagy kedvezőtlen változásokra.**

A gondozási tevékenységet komplexen végzi, kiterjed a gondozott és családja szomatikus, pszichés és szociális állapotára.

Egészségügyi ellátórendszer

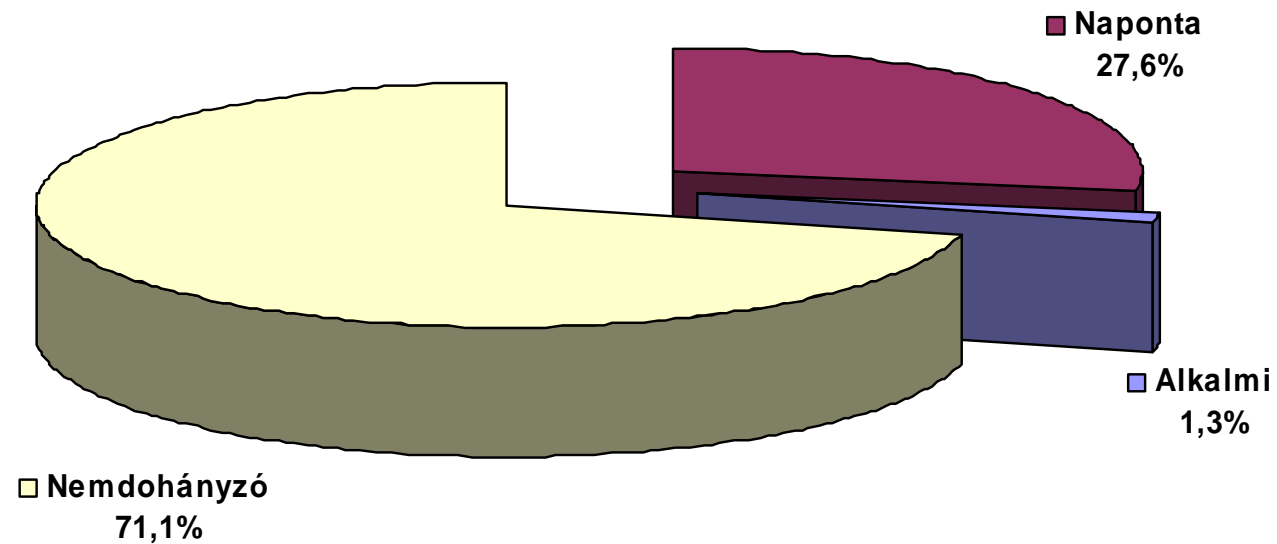
„Félig sem olyan fontos az, amit tanítunk
gyermekünknek, mint az, hogy tanítjuk.
Amit az iskolában tanultunk, annak
legnagyobb részét elfelejtjük, de a hatás,
amelyet egy jó oktatási rendszer szellemi
tevékenységeinkre gyakorol, megmarad.”

- Eötvös József -

Felnőtt Dohányzás Felmérés 2012. OEFI

N 1543

Dohányzók aránya (%), 2012

■ Naponta ■ Alkalmi ■ Nemdohányzó

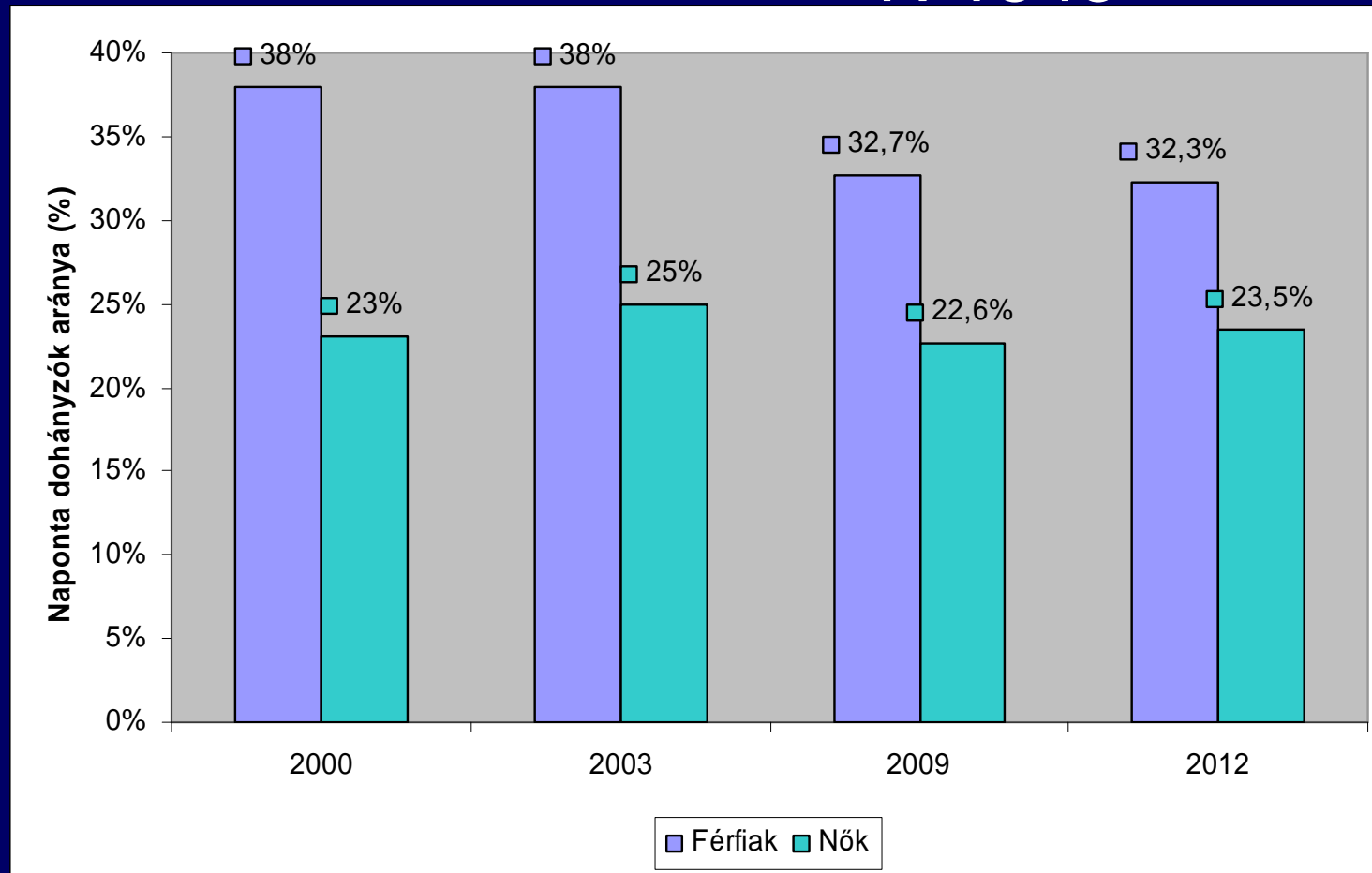
Felnőtt Dohányzás Felmérés 2012. OEFI

N 1543

korcsoportok	Alkalmi dohányzók			Naponta dohányzók			Összes		
	Férfi	Nő	Együtt	Férfi	Nő	Együtt	Férfi	Nő	Együtt
18-24 évesek	2,8	2,6	2,7	33,9	27,1	30,3	36,7	29,7	33
25-64 évesek	1,3	0,5	0,9	35,6	29	32,4	36,9	29,6	33,2
65+ évesek	0	0,7	0,4	16,1	6,7	10,1	16,1	7,4	10,5
Együtt	1,5	1,1	1,3	32,3	23,6	27,6	33,8	24,7	28,9

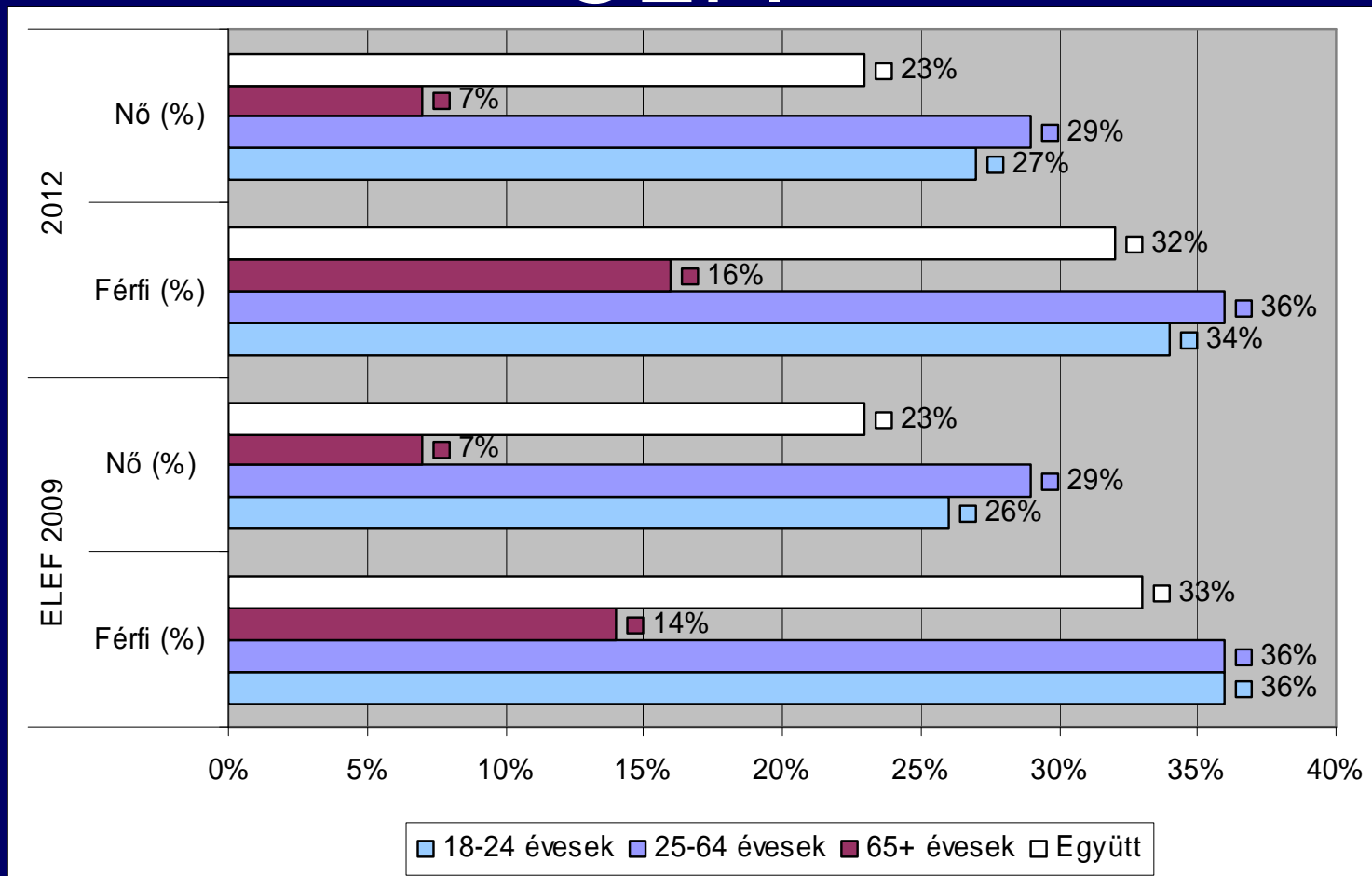
Felnőtt Dohányzás Felmérés 2012. OEFI

N 1543

Felnőtt Dohányzás Felmérés 2012.

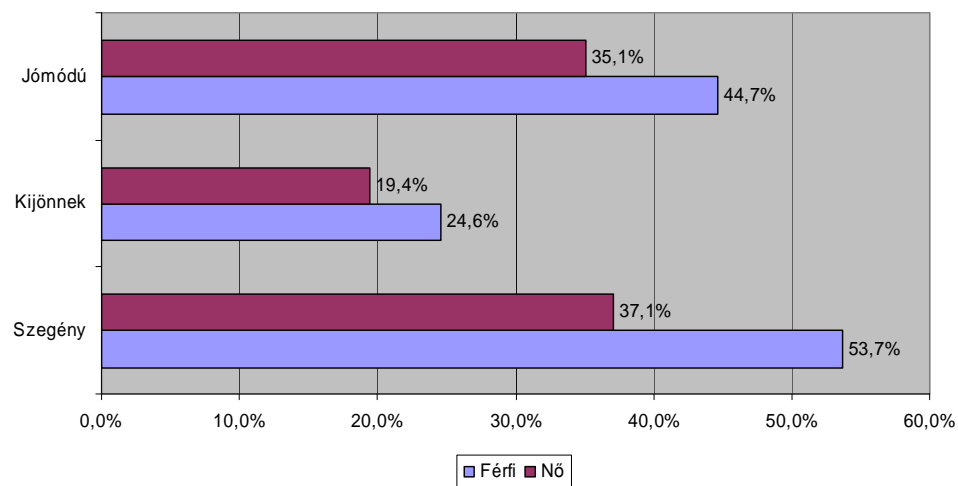
OEFI

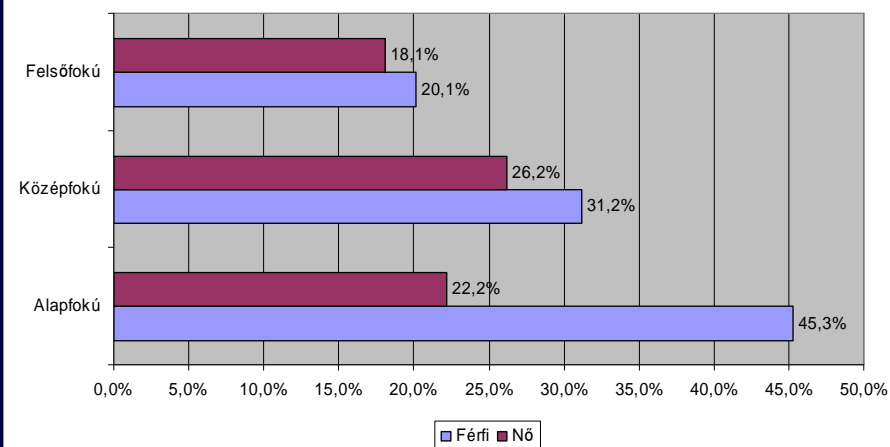
Felnőtt Dohányzás Felmérés 2012. OEFI

N 1543

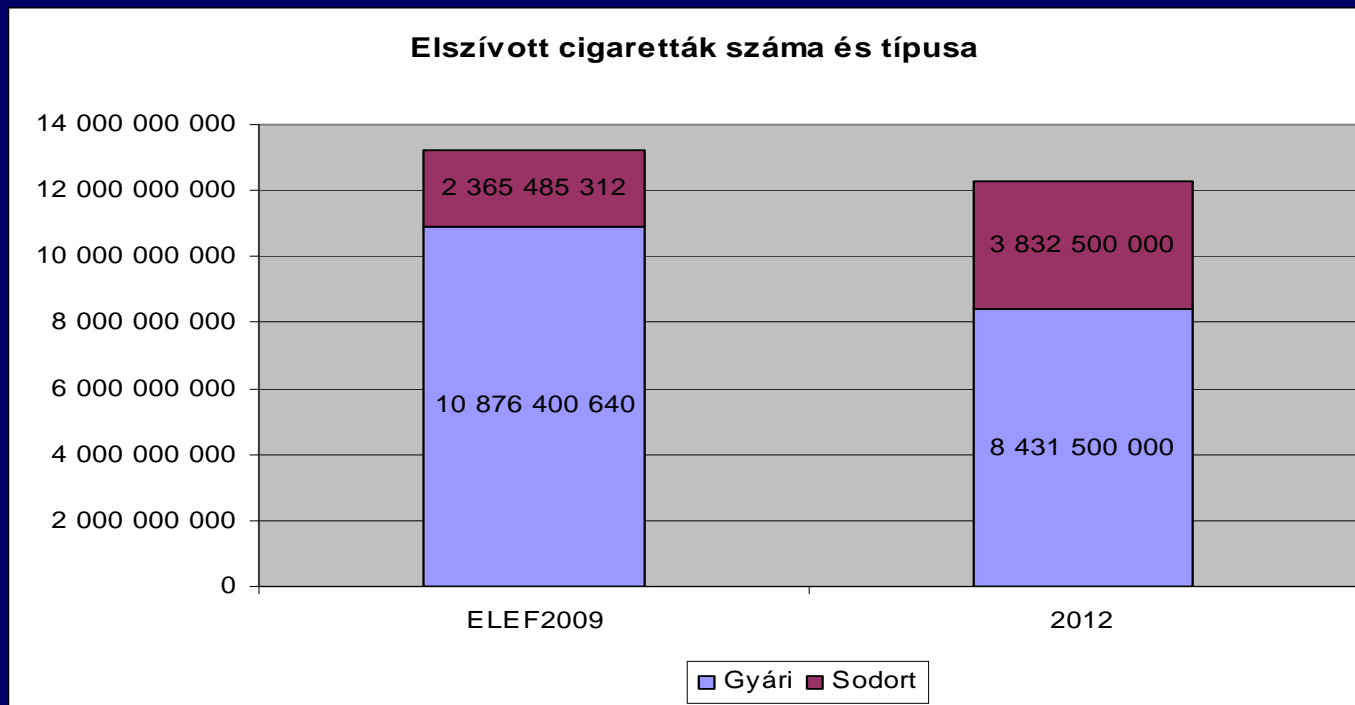
A naponta dohányzók aránya a vélt anyagi helyzet szerint

A naponta dohányzók aránya az iskolai végzettség szerint

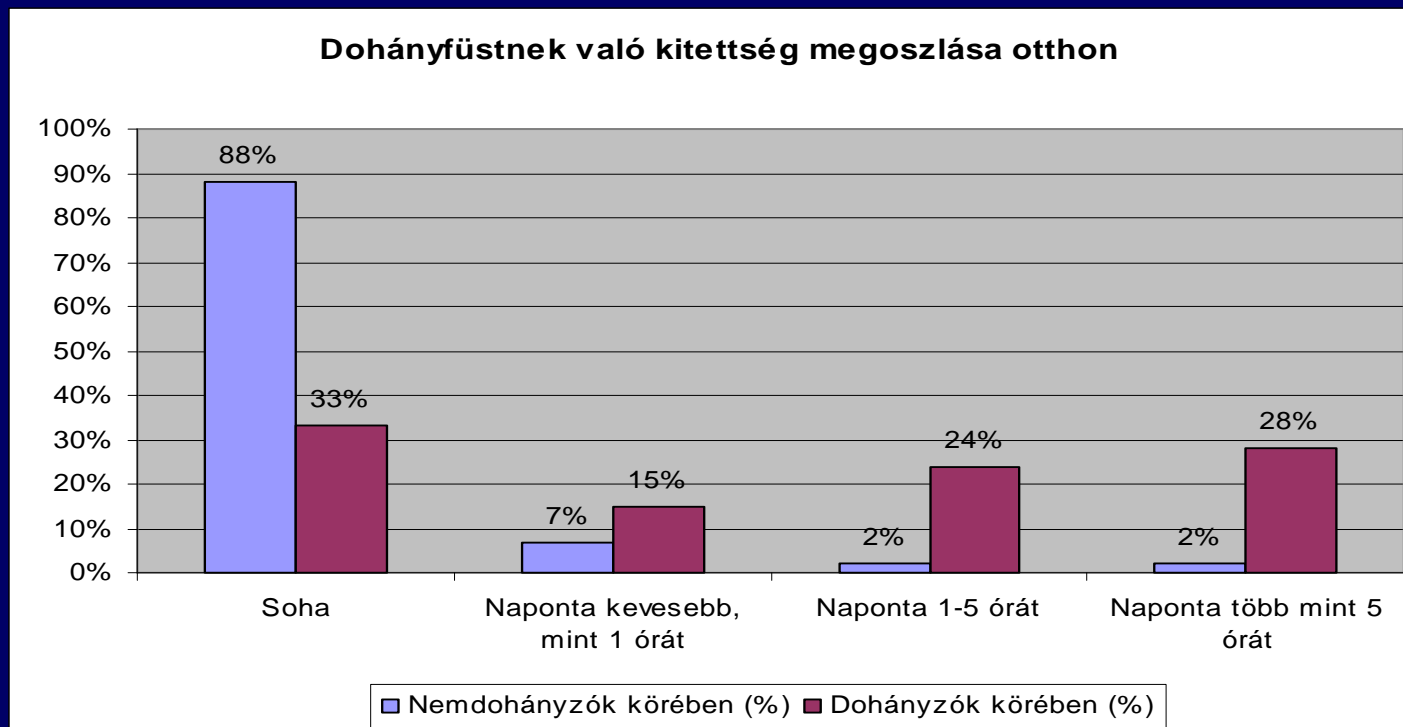

Felnőtt Dohányzás Felmérés 2012. OEFI

Felnőtt Dohányzás Felmérés 2012. OEFI

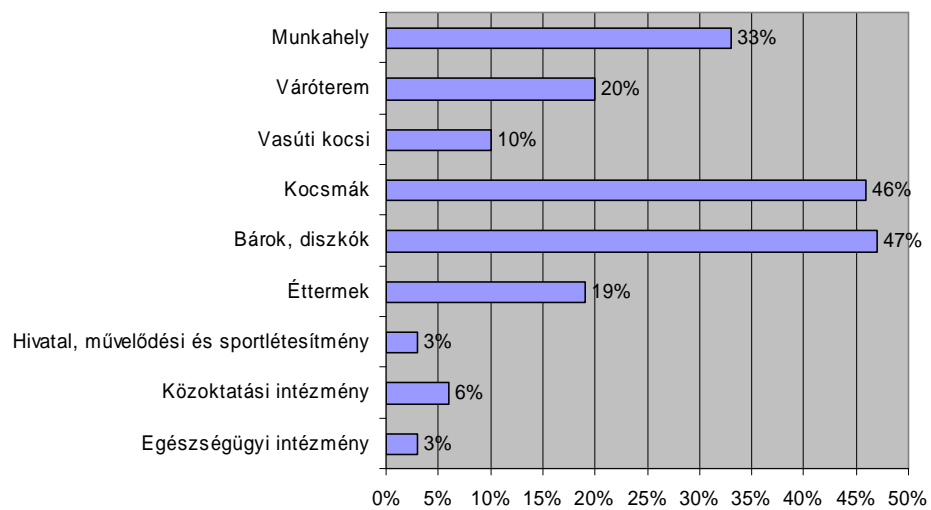
N 1543

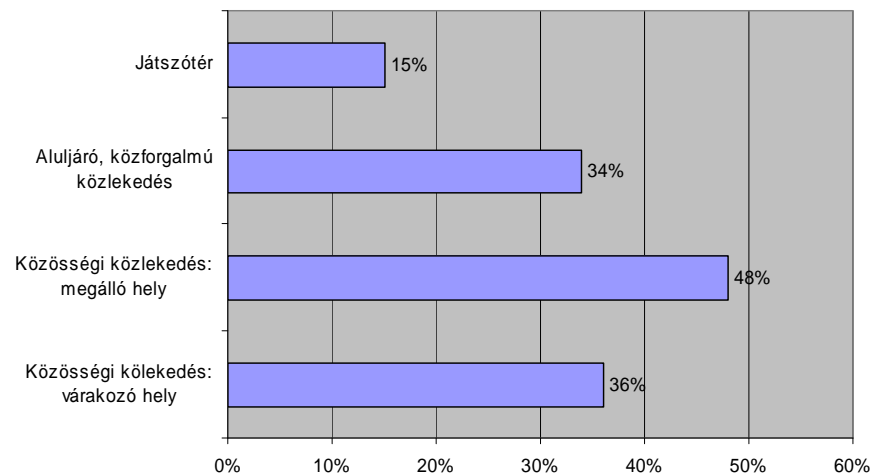
Felnőtt Dohányzás Felmérés 2012. OEFI

N 1543

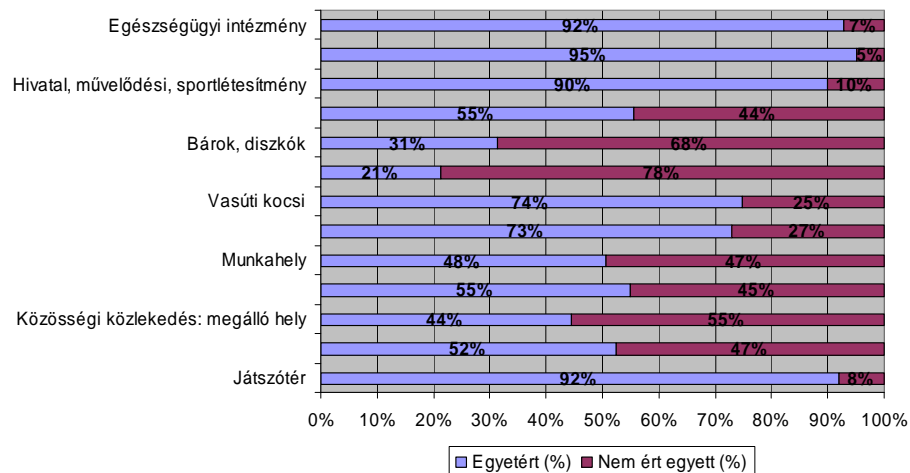
Dohányfüstnek való kitettség zárt légtérben

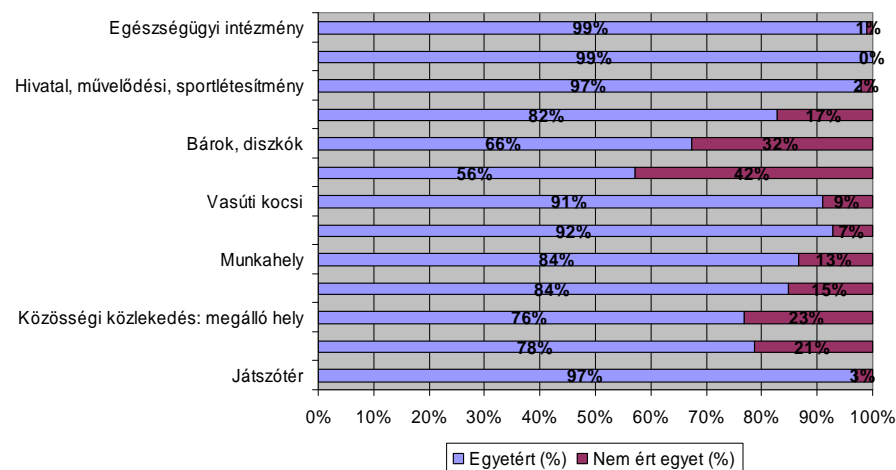
Dohányfüstnek való kitettség nyílt légtérben

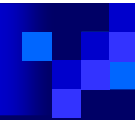

Dohányzás tiltásával kapcsolatos vélemény megoszlása dohányzók között

Dohányzás tiltásával kapcsolatos vélemény megoszlása nem dohányzók között

„Légy fül, ha hallani kell!
Légy szem, ha látni kell!
Légy kéz, ha tenni kell!
Légy gondolat, ha beszélni kell!
De ajkad a mosolyt soha ne
veszítse!

- Vinnicot -